

CELE KSZTAŁCENIA I KRYTERIA SUKCESU NA ZAKOŃCZENIE KLAS CZWARTYCH SZKOŁY PODSTAWOWEJ

HISTORIA		
<p>I. Chronologia historyczna 1. Odróżnianie przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. 2. Posługiwanie się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok. 3. Obliczanie upływu czasu między wydarzeniami historycznymi. 4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie oraz porządkowanie ich i ustalanie związków przyczynowo-skutkowych. 5. Dostrzeganie zmiany w życiu politycznym i społecznym oraz ciągłości w rozwoju kulturowym.</p> <p>III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń: 1) wyjaśnia, na czym polega praca historyka; 2) wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i posługuje się pojęciami chronologicznymi; 3) rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych; 4) odróżnia historię od dziejów legendarnych.</p>		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
Określanie czasu.	Wiem jakie znaczenie w historii ma czas oraz potrafię go określić.	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Posługuje się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres przed naszą erą, okres naszej ery, wiek, rok. ☐ Potrafię narysować oś czasu. ☐ Zaznaczam daty na osi czasu. ☐ Określam wiek dla podanej daty. ☐ Wskazuję sposoby mierzenia czasu w historii. ☐ Potrafię określić ile czasu minęło między konkretnymi datami. ☐ Wiem jak znaleźć nazwy poszczególnych epok. ☐ Znam dwie informacje dotyczące każdej z epok: <ul style="list-style-type: none"> - Prehistoria - Starożytność - Średniowiecze - Czasy Nowożytne - Czasy Współczesne
<p>II. Analiza i interpretacja historyczna. 1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków. 2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach. 3. Rozróżnianie w narracji historycznej warstwy informacyjnej, wyjaśniającej i oceniającej. 4. Objaśnianie związków przyczynowo-skutkowych, analizowanie zjawisk i procesów historycznych. 5. Dostrzeganie potrzeby poznawania przeszłości dla rozumienia procesów zachodzących we współczesności.</p>		

zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
Analizowanie informacji.	Potrafię korzystać ze źródeł historycznych i wyciągać z nich wnioski.	☐ Korzystam z map. ☐ Znam elementy mapy historycznej. ☐ Wiem czym różnią się mapy historyczne od innych map. ☐ Czytam ze zrozumieniem źródła historyczne. ☐ Potrafię odszukać informacji związanych z danym źródłem historycznym. ☐ Potrafię stwierdzić czy źródło jest informacją, oceną czy wiadomością. ☐ Widzę jak przeszłość jest połączona z teraźniejszością.
<p>III. Tworzenie narracji historycznej. 1. Konstruowanie ciągów narracyjnych przy wykorzystaniu zdobytych informacji źródłowych. 2. Posługiwanie się pojęciami historycznymi i wyjaśnianie ich znaczenia. 3. Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych. 4. Tworzenie krótkich i długich wypowiedzi: planu, notatki, rozprawki, prezentacji.</p> <p>III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń: 1) wyjaśnia, na czym polega praca historyka; 2) wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i posługuje się pojęciami chronologicznymi; 3) rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych; 4) odróżnia historię od dziejów legendarnych.</p>		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
Pojęcia historyczne	Znam pojęcia historyczne i potrafię wytłumaczyć co oznaczają.	☐ Potrafię wyjaśnić znaczenia słowa historia. ☐ Potrafię wyjaśnić znaczenia słowa czas. ☐ Potrafię posługiwać się określeniami czasu. ☐ Potrafię wymienić zawody, które związane są z historią. ☐ Potrafię wyjaśnić czym są źródła historyczne. ☐ Potrafię podzielić źródła historyczne na rodzaje.
Pojęcia historyczne	Rozróżniam informacje o tym co jest historią, co baśnią a co legendą.	☐ Potrafię wyjaśnić czym jest historia. ☐ Potrafię wyjaśnić czym jest legenda.

		☐ Potrafię wyjaśnić czym jest baśń. ☐ Potrafię odróżnić postać historyczną od legendarnej i baśniowej.
I. Elementy historii rodzinnej i regionalnej. Uczeń: 1) zbiera informacje na temat historii swojej rodziny, gromadzi pamiątki rodzinne i opowiada o nich; 2) poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje.		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
Genealogia	Wiem, czym jest historia rodziny i dlaczego jest ważna.	☐ Potrafię wyjaśnić czym jest genealogia. ☐ Potrafię stworzyć dowolne drzewo genealogiczne na podstawie posiadanych informacji. ☐ Wiem jak historia mojej rodziny wpływa na to kim jestem.
Moja okolica	Wiem co znajduje się w mojej okolicy.	☐ Potrafię wymienić co najmniej pięć historycznych miejsc znajdujących się w Gdańsku. ☐ Potrafię opowiedzieć historię co najmniej jednego zabytku znajdującego się w Gdańsku. ☐ Wiem gdzie i jak znaleźć informacje związane z postaciami albo wydarzeniami, które określają nazwy ulic w Gdańsku.
II. Najważniejsze elementy polskiego dziedzictwa kulturowego. Uczeń: 1) zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn państwowy), najważniejsze święta narodowe i państwowe, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie; 2) wiąże najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
Święta narodowe	Znam święta narodowe oraz wiem dlaczego są ważne.	☐ Znam daty świąt narodowych. ☐ Znam nazwy świąt narodowych. ☐ Wiem dlaczego celebруемy konkretne daty. ☐ Wiem jakie daty są umowne, a jakie rzeczywiste. ☐ Potrafię wyjaśnić dlaczego te święta są ważne.

Symbole narodowe.	Wiem czym są symbole narodowe.	☐ Potrafię wyjaśnić pojęcie symbol narodowy. ☐ Potrafię wymienić symbole narodowe. ☐ Wiem jakie barwy ma flaga Polski. ☐ Wiem jak wygląda godło Polski. ☐ Znam hymn Polski. ☐ Znam historię hymnu narodowego. ☐ Potrafię wskazać różnice między pierwszą, a ostateczną wersją hymnu. ☐ Potrafi wyjaśnić jak zmieniało się godło Polski na przestrzeni lat i dlaczego.
Patriotyzm	Znam pojęcie patriotyzmu.	☐ Znam pojęcie patriotyzm - w perspektywie historii. ☐ Potrafię opowiedzieć jak wyglądał patriotyzm kiedyś. ☐ Potrafię opowiedzieć jak wygląda patriotyzm teraz. ☐ Potrafię porównać postrzeganie patriotyzmu kiedyś i dziś.
Zabytki	Znam najważniejsze zabytki w swoim kraju.	☐ Potrafię odszukać na mapie co najmniej pięć zabytków. ☐ Potrafię opisać co najmniej jeden zabytek Gdańska. ☐ Potrafię wymienić co najmniej pięć zabytków znajdujących się w Polsce. ☐ Potrafię opisać co najmniej jeden zabytek znajdujący się w Polsce.
<p>IV. Postacie i wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla kształtowania polskiej tożsamości kulturowej. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 1) księciu Mieszku i czeskiej Dobrawie – chrzcie Polski; 2) Bolesławie Chrobrym – pierwszym królu – i zjeździe w Gnieźnie; 3) Kazimierzu Wielkim – ostatnim z Piastów; – 107 – 4) królowej Jadwidze, Władysławie Jagielle, unii polsko-litewskiej i zwycięstwie grunwaldzkim; 5) Mikołaju Koperniku i krakowskich żakach; 6) Janie Zamoyskim – wodzu i mężu stanu; 7) królu Janie III Sobieskim i innych bohaterach wojen XVII w.; 8) Tadeuszu Kościuszcze i kosynierach spod Raławic; 9) Janie Henryku Dąbrowskim i Józefie Wybickim oraz polskim hymnie; 10) Romualdzie Traugutcie i powstańczym państwie; 11) Marii Skłodowskiej-Curie – laureatce Nagrody Nobla; 12) Józefie Piłsudskim i jego żołnierzach; 13) Eugeniuszu Kwiatkowskim i budowie Gdyni; 14) „Zośce”, „Alku”, „Rudym” i „Szarych Szeregach”; 15) Witoldzie Pileckimi – jego wojennych i powojennych wyborach, Danucie Siedzikównie „Ince”; 16) papieżu Janie Pawle II i jego pierwszej pielgrzymce do Polski; 17) „Solidarności” i jej bohaterach.</p>		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu

Początki państwa Polskiego.	Znam dzieje początków państwa Polskiego.	☐ Znam legendę o Czechu, Lechu i Rusie. ☐ Wiem kim jest Mieszko I. ☐ Znam datę chrztu Polski. ☐ Znam przyczyny i skutki chrztu Polski. ☐ Wiem kim jest Dobrawa. ☐ Znam co najmniej jedną dodatkową legendę związaną z Polską.
Pierwszy król Polski.	Znam historię pierwszego króla.	☐ Wiem kim jest Bolesław Chrobry. ☐ Wiem gdzie znajduje się Gniezno oraz wiem jakie jest jego znaczenie w historii Polski. ☐ Wiem kiedy odbył się zjazd w Gnieźnie oraz w jakim celu się odbył.
Ostatni Piast.	Wiem jak zakończyła się dynastia Piastów.	☐ Wiem kim jest Kazimierz Wielki. ☐ Wiem jakie ważne decyzje podjął Kazimierz Wielki oraz wiem jak przyczyniły się dla państwa Polskiego.
Unia polsko - litewska.	Wiem na jakich zasadach i dlaczego połączyła się Polska z Litwą.	☐ Wiem kim jest Jadwiga. ☐ Wiem kim jest Władysław Jagiełło. ☐ Wiem jak doszło do unii polsko - litewskiej. ☐ Potrafię wyjaśnić pojęcie unia. ☐ Wiem jakie były przyczyny unii. ☐ Wiem jakie były skutki unii.
Bitwa pod Grunwaldem	Posiadam informacje związane z bitwą pod Grunwaldem.	☐ Wiem gdzie odbyła się bitwa pod Grunwaldem. ☐ Wiem kiedy odbyła się bitwa pod Grunwaldem. ☐ Wiem kto uczestniczył w bitwie. ☐ Wiem jakie były przyczyny bitwy. ☐ Wiem jakie były skutki bitwy. ☐ Znam obraz Jana Matejki Bitwa pod Grunwaldem.

		☐ Potrafię wymienić co najmniej dwie informacje dotyczące dzieła Jana Matejki.
Polski astronom.	Znam Mikołaja Kopernika.	☐ Wiem kim jest Mikołaj Kopernik. ☐ Znam pojęcie człowiek renesansu - w perspektywie historii. ☐ Wiem czemu postać Mikołaja Kopernika jest ważna dla Polski. ☐ Potrafię wymienić narzędzia jakimi posługiwał się Mikołaj Kopernik. ☐ Potrafię wyjaśnić do czego służą poszczególne narzędzia Mikołaja Kopernika. ☐ Potrafię opowiedzieć z czego zasłynął Mikołaj Kopernik.
Kanclerz i hetman.	Znam postać Jana Zamoyskiego.	☐ Wiem kim jest Jan Zamoyski. ☐ Wiem z czego zasłynął i jakie znaczenie miał dla państwa.
Jan III Sobieski	Znam postać Jana III Sobieskiego.	☐ Wiem kim jest Jan III Sobieski. ☐ Potrafię opowiedzieć w jaki sposób Jan III Sobieski doszedł do władzy.
Tadeusz Kościuszko	Znam postać Tadeusza Kościuszko.	☐ Wiem kim jest Tadeusz Kościuszko. ☐ Potrafię opowiedzieć jakie znaczenie dla historii Polski ma Tadeusz Kościuszko. ☐ Znam pojęcie kosynirzy - w perspektywie historii.
Jan Henryk Dąbrowski	Znam pochodzenie hymnu narodowego.	☐ Znam słowa hymnu narodowego. ☐ Wiem kim jest Jan Henryk Dąbrowski. ☐ Wiem kto napisał hymn. ☐ Wiem kim jest Józef Wybicki. ☐ Wiem kim byli żołnierze z Legionów Polskich.
Romuald Traugutt	Znam postać Romualda Traugutta.	☐ Wiem kim jest Romuald Traugutt. ☐ Znam pojęcia powstanie - w perspektywie historii.

		☐ Wiem dlaczego wybuchło powstanie styczniowe.
Nagroda Nobla	Znam postać Marii Skłodowskiej - Curie.	☐ Wiem kim jest Maria Skłodowska - Curie. ☐ Wiem czym jest Nagroda Nobla. ☐ Potrafię opowiedzieć z czego zasłynęła Maria Skłodowska - Curie.
Józef Piłsudski	Znam postać Józefa Piłsudskiego.	☐ Znam postać Józefa Piłsudskiego. ☐ Wiem z czego zasłynął i jakie znaczenia ma dla historii Polski.
Gdynia	Znam postać Eugeniusza Kwiatkowskiego.	☐ Wiem kim jest Eugeniusz Kwiatkowski. ☐ Wiem jakie znaczenie dla Polski miała Gdynia. ☐ Wiem w jakim celu powstała Gdynia. ☐ Wiem jak została stworzona Gdynia.
Harcerze	Znam postaci : Zośka, Alek i Rudy.	☐ Wiem kim był Zośka. ☐ Wiem kim był Rudy. ☐ Wiem kim był Alek. ☐ Znam pojęcie Szare Szeregi. ☐ Wiem czym była Armia Krajowa. ☐ Wiem jakie funkcje pełnili harcerze podczas II wojny światowej.
Czas wojny i powojenny.	Znam postać Witolda Pileckiego.	☐ Wiem kim jest Witold Pilecki. ☐ Potrafię opowiedzieć w jaki sposób wspierał państwo Polskie. ☐ Wiem kiedy wybuchło Powstanie Warszawskie. ☐ Znam pojęcie powstanie - w perspektywie historii. ☐ Znam przyczyny wybuchu Powstania Warszawskiego.
Czas wojny i powojenny.	Znam postać Danuty Siedzikówny.	☐ Wiem kim jest Danuta Siedzikówna. ☐ Potrafię opowiedzieć dlaczego jej postać jest ważna w perspektywie historii Polski.

Czas wojny i powojenny.	Znam postać Jana Pawła II.	☐ Wiem kim jest Karol Wojtyła. ☐ Wiem kiedy Jan Paweł II pojawił się w Polsce. ☐ Potrafię opowiedzieć jakie znaczenie wizyta Jana Pawła II w Polsce miała znaczenie dla Polaków.
Solidarność.	Znam postać Lecha Wałęsy.	☐ Wiem kim jest Lech Wałęsa. ☐ Wiem czym jest Solidarność. ☐ Potrafię opowiedzieć dlaczego powstała Solidarność. ☐ Znam pojęcia strajk - w perspektywie historii. ☐ Potrafię wymienić co najmniej dwa miejsca w Gdańsku związane z Solidarnością.